

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ
สัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

อ.พ. ๖/๒๕๕๔ การประชุมสมัยสามัญทั่วไป

จัดทำโดย กลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ
โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐-๒

เรียกดูเอกสารได้ที่

www.parliament.go.th/library

ร่างพระราชบัญญัติ
สัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(นางผุสดี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) นี้ จัดทำขึ้นในเวลาจำกัด เพื่อให้ทันสมัย ประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือญัตติ ที่เข้าสู่การประชุมของ สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยรวบรวมข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความ ข่าวจากสื่อต่าง ๆ และ/หรือสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็น ข้อมูลเบื้องต้นแก่สมาชิกรัฐสภา และผู้สนใจทั่วไป หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่ง เอกสารประกอบการพิจารณานี้ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑,๒,๓ สำนักวิชาการ เป็นผู้จัดทำ และเผยแพร่ทาง www.parliament.go.th/library ผู้ใดนำข้อความ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดในเอกสารนี้ไปลงพิมพ์ในเอกสารอื่น โปรดอ้างอิงที่มากำกับไว้ด้วย

ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมโปรดติดต่อกลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ - ๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘ และ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๙

กลุ่มงานบริการวิชาการ
สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เอกสารประกอบการพิจารณา

สารบัญ

	หน้า
๑. หลักการและเหตุผลแห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	๑
๒. หลักการและเหตุผลแห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๒
๓. หลักการและเหตุผลแห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	๓
๔. หลักการและเหตุผลแห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางผุสดี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	๔
๕. สาระสำคัญ	๕
๖. ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ กับ ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ), (นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (นางผุสดี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	๘
๗. คนไทยพลัดถิ่นเชื้อสายไทย	๒๓
๘. การแก้ไขปัญหาคนไทยพลัดถิ่น	๒๘

ผู้รับผิดชอบ

นางวิจิตรา วัชรภรณ์

นางสาวดวงรัตน์ เล้าหัดถพงษ์ภูริ

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการวิชาการ ๑

ผู้จัดทำและรับผิดชอบ

นายยอดชาย วิถีพานิช

นายยุทธพงศ์ ปิ่นอนงค์

นางอรณิช รุ่งธิพานนท์

นางสาวศรินยา สีมา

นางสาวอุษณีย์ อินทองช่วย

นางสาวเปรมฤดี วงศ์สาคร

นางสาวเกษมวรรณ สิงห์ศก

วิทยากร ๗ ว.

นิติกร ๗ ว.

วิทยากร ๖

นิติกร ๕

เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

หลักการและเหตุผล
แห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ (ก)) ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) กำหนดให้เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่นเพื่อขอใช้สิทธิเป็นผู้มีสัญชาติไทย และกำหนดให้มีคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น (เพิ่มมาตรา ๙/๑ มาตรา ๙/๒ มาตรา ๙/๓ มาตรา ๙/๔ และมาตรา ๙/๕)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงองค์ประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และแก้ไขปัญหาสัญชาติให้คนไทยพลัดถิ่นซึ่งเป็นคนชาติพันธุ์ไทยที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของต่างประเทศเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ และผู้สืบสันดานที่อพยพเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยหรือเกิดในราชอาณาจักรไทย ให้ได้คืนสถานะผู้มีสัญชาติไทยอย่างถูกต้องและเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หลักการและเหตุผล
แห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ดังต่อไปนี้

- (๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า “คนไทยพลัดถิ่น” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)
- (๒) ให้มีคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น และหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น (เพิ่มมาตรา ๙/๑ มาตรา ๙/๒ มาตรา ๙/๓ มาตรา ๙/๔ และมาตรา ๙/๕)
- (๓) ให้คนไทยพลัดถิ่นซึ่งได้รับการรับรองเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด รวมถึงบุตรของคนไทยพลัดถิ่นดังกล่าวที่ไม่ได้ถือสัญชาติของประเทศอื่นหรือได้สัญชาติไทยแล้ว ก็ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดด้วย (เพิ่มมาตรา ๙/๖ และมาตรา ๙/๗)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปัญหาสัญชาติให้คนไทยพลัดถิ่นซึ่งเป็นคนเชื้อสายไทยที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของประเทศอื่นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทย โดยให้สัญชาติไทยโดยการเกิดแก่บุคคลดังกล่าวที่ยังไม่ได้ถือสัญชาติของประเทศอื่น และได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทยเป็นระยะเวลาหนึ่งและมีวิถีชีวิตเป็นคนไทย โดยได้รับการสำรวจตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนด และเพื่อให้เป็นไปตามหลักสืบสายโลหิตตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ จึงกำหนดให้บุตรของคนไทยพลัดถิ่นที่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดโดยพระราชบัญญัตินี้ที่ไม่ได้ถือสัญชาติของประเทศอื่นหรือได้สัญชาติไทยแล้ว ก็ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หลักการและเหตุผล
แห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

(๑) แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๕ (๙) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ (คณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับสัญชาติ)

(๒) เพิ่มบทบัญญัติ มาตรา ๙/๑ มาตรา ๙/๒ มาตรา ๙/๓ มาตรา ๙/๔ และมาตรา ๙/๕ ในหมวด ๑ การได้สัญชาติไทย แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ (เกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่นและกำหนดให้มีคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงองค์ประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับสัญชาติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และเพื่อแก้ไขปัญหาสัญชาติให้บุคคลชาติพันธุ์ไทยที่กลายเป็นบุคคลในบังคับของต่างประเทศหรือเป็นบุคคลไร้สถานะ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ และให้ผู้สืบสายโลหิตของบุคคลดังกล่าวที่อพยพเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยหรือเกิดในราชอาณาจักรไทยได้รับสถานะผู้มีสัญชาติไทยอย่างถูกต้องและเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หลักการและเหตุผล
แห่งร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นางมุสตี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดหลักการและมาตรการแก้ไขปัญหาเรื่องสัญชาติของบุคคลที่มีเชื้อสายไทย โดยการคืนสัญชาติไทยให้แก่บุคคลที่มีเชื้อสายไทยที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของต่างประเทศ โดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาจักรไทยในอดีต

๒. ให้มีคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่พิสูจน์และรับรองการเป็นบุคคลที่มีเชื้อสายไทย

เหตุผล

โดยที่บุคคลที่มีเชื้อสายไทย ซึ่งต้องกลายเป็นคนบังคับของต่างประเทศ โดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยในอดีตเป็นเวลากว่า ๑๐๐ ปี ซึ่งเรียกว่าคนไทยพลัดถิ่น ต้องประสบชะตากรรม ไม่มีสถานะเป็นบุคคลของประเทศใดเลย จึงถูกกีดขี่ข่มเหง สิทธิขั้นพื้นฐาน ถูกกลั่นแกล้ง ไม่สามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ และบุคคลเหล่านี้ รวมถึงลูกหลานก็ได้อพยพเข้ามาในผืนแผ่นดินไทยแล้ว แต่ก็ยังไม่ได้รับสถานะของความเป็นคนไทยสมควรที่บุคคลเหล่านี้จะต้องได้รับการดูแลปกป้อง เพื่อเขาเหล่านั้นจะได้รับคืนสถานะผู้มีสัญชาติไทยอย่างถูกต้องและเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ, คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ,
นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ และนางมุสตี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๑. กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างฯของคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ มาตรา ๒, ร่างฯของนายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ มาตรา ๒ และร่างฯของนายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ มาตรา ๒) (ร่างฯของนางมุสตี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ มาตรา ๒ กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป) และกำหนดให้ดำเนินการออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับการพิสูจน์และรับรองการเป็นคนไทยพลัดถิ่นให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างฯของคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ มาตรา ๖ และร่างฯของนายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ มาตรา ๕)

๒. กำหนดบทนิยามคำว่า “คนไทยพลัดถิ่น” เพื่อแสดงลักษณะของผู้ซึ่งจะได้รับการรับรองเป็นคนไทยพลัดถิ่น (ร่างฯของคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ มาตรา ๓) ได้แก่

(๑) ผู้ซึ่งมีเชื้อสายไทยที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของประเทศอื่น โดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยในอดีต ซึ่งปัจจุบันผู้นั้นมิได้ถือสัญชาติของประเทศอื่น และได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทยเป็นระยะเวลาหนึ่ง และมีวิถีชีวิตเป็นคนไทย โดยได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎร ภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หรือ

(๒) ผู้ซึ่งมีลักษณะอื่นทำนองเดียวกันตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งเป็นการกำหนดเพื่อให้สามารถพิสูจน์บุคคลเชื้อสายไทยในกรณีอื่นที่ยังไม่ได้สำรวจจัดทำทะเบียนตาม (๑) แต่ในการกำหนดลักษณะของคนไทยพลัดถิ่นโดยกฎกระทรวงดังกล่าวจะต้องเป็นไปในทำนองเดียวกับเงื่อนไขการเป็นคนไทยพลัดถิ่นที่บัญญัติในคำนิยามนี้

๓. กำหนดให้มีคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๗ คน ซึ่งต้องมีนักวิจัยหรือนักวิชาการทางด้านกฎหมายสัญชาติหรือสถานะบุคคล ด้านสังคมวิทยาหรือมานุษยวิทยา ด้านประวัติศาสตร์หรือกลุ่มชาติพันธุ์ และผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชนและภาคประชาชนรวมอยู่ด้วย เป็นกรรมการ โดยอธิบดีกรมการปกครองเป็นกรรมการและเลขาธิการ และข้าราชการของกรมการปกครองซึ่งได้รับแต่งตั้งจากอธิบดีกรมการปกครองอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขาธิการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาและให้การรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นตลอดจนเสนอแนะและให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงหรือการดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่น (ร่างฯของคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ มาตรา ๔ ให้เพิ่มมาตรา ๔/๑ – มาตรา ๔/๓)

(ร่างฯของนายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ มาตรา ๔ ให้เพิ่มมาตรา ๔/๓ และร่างฯของนายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ มาตรา ๔ ให้เพิ่มมาตรา ๔/๓ กำหนดให้มีคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นโดยต้องมีนักวิจัยหรือนักวิชาการทางด้านกฎหมายสัญชาติหรือสถานะบุคคล ด้านสังคมวิทยาหรือมานุษยวิทยา ด้านประวัติศาสตร์หรือกลุ่มชาติพันธุ์ และผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชนและภาคประชาชน ร่วมเป็นกรรมการด้วยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง)

(ร่างฯของนางมุสตี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ มาตรา ๓ ให้เพิ่มมาตรา ๙/๒ กำหนดให้มีคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในการพิสูจน์และรับรองการเป็นบุคคลที่มีเชื้อสายไทย ประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานข้าราชการแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นักวิจัยหรือนักวิชาการทางด้านกฎหมายสัญชาติ ด้านสังคมวิทยาหรือมานุษยวิทยา ด้านประวัติศาสตร์ หรือกลุ่มชาติพันธุ์ ด้านละหนึ่งคน และผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชนหรือภาคประชาชนที่มีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวจำนวนสองคนเป็นกรรมการ โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการและอธิบดีกรมการปกครองเป็นกรรมการและเลขานุการ)

๔. กำหนดให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การพ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นโดยอนุโลม (ร่างฯของคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ มาตรา ๔ ให้เพิ่มมาตรา ๙/๔)

๕. กำหนดให้ผู้ซึ่งมีเชื้อสายไทยที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของต่างประเทศหรือเป็นบุคคลไร้สถานะ โดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยในอดีต และไม่ได้อพยพกลับเข้ามาในราชอาณาจักรก่อนวันที่พระราชบัญญัติแปลงชาติ รัตนโกสินทร์ศก ๑๓๐ และพระราชบัญญัติสัญชาติ พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ใช้บังคับที่ไม่ได้ถือสัญชาติของประเทศอื่น เป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด และกำหนดให้บุตรของคนไทยพลัดถิ่นดังกล่าวที่ไม่ได้ถือสัญชาติของประเทศอื่นได้สัญชาติไทยโดยการเกิดด้วย (ร่างฯของนายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ มาตรา ๔ ให้เพิ่มมาตรา ๙/๑ และร่างฯของนายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ มาตรา ๔ ให้เพิ่มมาตรา ๙/๑)

(ร่างฯของนางมุสตี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ มาตรา ๓ ให้เพิ่มมาตรา ๙/๑ กำหนดให้บุคคลที่มีเชื้อสายไทยที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของต่างประเทศโดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยในอดีต รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าวที่ได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัยในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้ถือสัญชาติของประเทศอื่นและผ่านการพิสูจน์การเป็นบุคคลที่มีเชื้อสายไทย ให้ถือว่ามีสถานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ไม่ว่าบุคคลนั้นจะได้รับการแปลงสัญชาติไทยก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ)

๖. กำหนดให้คนไทยพลัดถิ่นที่ประสงค์จะได้รับการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าหน้าที่ และให้เจ้าหน้าที่เสนอคำร้องนั้นต่อคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นเพื่อพิจารณาโดยการพิสูจน์และการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างฯของคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ มาตรา ๔ ให้เพิ่มมาตรา ๙/๕, ร่างฯของนายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ มาตรา ๔ ให้เพิ่มมาตรา ๙/๒ และร่างฯของนายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ มาตรา ๔ ให้เพิ่มมาตรา ๙/๒)

๗. กำหนดให้ผู้ซึ่งคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ได้รับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นได้รับสัญชาติไทยโดยการเกิด และกำหนดให้บุตรของคนไทยพลัดถิ่นดังกล่าวที่ไม่ได้ถือสัญชาติของประเทศอื่นหรือได้สัญชาติไทยแล้ว ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดด้วย (ร่างฯของคณะรัฐมนตรี มาตรา ๔ ให้เพิ่มมาตรา ๙/๖ - ๙/๗)

๘. กำหนดให้ถือว่าคนไทยพลัดถิ่นที่ได้แปลงสัญชาติเป็นไทย หรือได้สัญชาติไทยแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นคนไทยพลัดถิ่นที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทย

พลัดถิ่นตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และให้มีสถานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดด้วย (ร่างฯของคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ มาตรา ๕, ร่างฯของนายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ มาตรา ๔ ให้เพิ่มมาตรา ๙/๕ และร่างฯของนายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ มาตรา ๔ ให้เพิ่มมาตรา ๙/๕)

๙. กำหนดให้คนไทยพลัดถิ่นที่ได้รับการพิสูจน์และรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นแล้ว ยื่นคำขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านเพื่อให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้บันทึกสถานะบุคคลตามกฎหมายในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร (ร่างฯของนายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ มาตรา ๔ ให้เพิ่มมาตรา ๙/๔ และร่างฯของนายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ มาตรา ๔ ให้เพิ่มมาตรา ๙/๔)

๑๐. แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการกั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติโดยกำหนดให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์การทำงานด้านสัญชาติหรือสถานะบุคคลเป็นที่ประจักษ์ ต้องมีนักวิชาการด้านกฎหมายสัญชาติหรือสถานะบุคคล ด้านสังคมวิทยาหรือมานุษยวิทยา ผู้แทนจากภาคประชาชนและองค์กรพัฒนาเอกชน เป็นกรรมการ (ร่างฯของนายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ มาตรา ๓ และร่างฯของนายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ มาตรา ๓)

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางมุสดี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
คำแนะนำและยินยอมของสภาร่าง รัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อย ยี่สิบวันนับแต่วันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “คนไทยพลัดถิ่น” ระหว่างบทนิยาม คำว่า “คนต่างด้าว” และบทนิยาม คำว่า “คณะกรรมการ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อย ยี่สิบวันนับแต่วันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อย ยี่สิบวันนับแต่วันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางมุสตี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ “คนต่างด้าว” หมายความว่า ผู้ซึ่งมิได้มีสัญชาติไทย</p> <p>“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับ</p>	<p>“คนไทยพลัดถิ่น” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีเชื้อสายไทยที่ต้อง กลายเป็นคนในบังคับของประเทศ อื่น โดยเหตุอันเกิดจากการ เปลี่ยนแปลงอาณาเขตของ ราชอาณาจักรไทยในอดีต ซึ่ง ปัจจุบันผู้นั้นมิได้ถือสัญชาติของ ประเทศอื่น และได้อพยพเข้ามาอยู่ อาศัยในประเทศไทยเป็นระยะเวลา หนึ่งและมีวิถีชีวิตเป็นคนไทย โดย ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนตาม กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด หรือเป็น ผู้ซึ่งมีลักษณะอื่นทำนองเดียวกัน ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>			

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางมุสตี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>สัญชาติ</p> <p>“ พนักงานเจ้าหน้าที่ ” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“ รัฐมนตรี ” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๙ หญิงซึ่งเป็นคนต่าง ด้าวและได้สมรสกับผู้มีสัญชาติไทย ถ้าประสงค์จะได้สัญชาติไทย ให้ยื่น คำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม แบบ และวิธีการที่กำหนดใน กฎกระทรวง</p>	<p>มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๙/๑ มาตรา ๙/๒ มาตรา ๙/๓ มาตรา ๙/๔ มาตรา ๙/๕ มาตรา ๙/๖ และมาตรา ๙/๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘</p>	<p>มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๙/๑ มาตรา ๙/๒ มาตรา ๙/๓ มาตรา ๙/๔ และมาตรา ๙/๕ ในหมวด ๑ การได้สัญชาติไทย แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘</p>	<p>มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๙/๑ มาตรา ๙/๒ มาตรา ๙/๓ มาตรา ๙/๔ และมาตรา ๙/๕ ในหมวด ๑ การได้สัญชาติไทย แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘</p>	<p>มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๙/๑ และมาตรา ๙/๒ ในหมวด ๑ การได้สัญชาติไทย แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘</p>

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางมุสดี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ได้ สัญชาติไทยให้อยู่ในดุลพินิจของ รัฐมนตรี		<p>“มาตรา ๙/๑ <u>คนชาติพันธุ์ไทย</u> ที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของต่างประเทศโดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์และไม่ได้อพยพกลับเข้ามาในราชอาณาจักรไทยก่อนวันที่พระราชบัญญัติแปลงชาติรัตนโกสินทรศก ๑๓๐ และพระราชบัญญัติสัญชาติ พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ใช้บังคับ ย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด เว้นแต่บุคคลที่ถือสัญชาติเป็นอย่างอื่น</p> <p><u>ผู้ที่สืบสายโลหิตจากบุพการีซึ่งเป็นบุคคลตามวรรคหนึ่งย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด เว้นแต่บุคคลที่ถือสัญชาติเป็นอย่างอื่น</u></p>	<p>“มาตรา ๙/๑ <u>บุคคลชาติพันธุ์ไทย</u> ที่กลายเป็นบุคคลในบังคับของต่างประเทศหรือเป็นบุคคลไร้สถานะ โดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์และไม่ได้อพยพกลับเข้ามาในราชอาณาจักรไทยก่อนวันที่พระราชบัญญัติแปลงชาติรัตนโกสินทรศก ๑๓๐ และพระราชบัญญัติสัญชาติ พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ใช้บังคับ ย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด เว้นแต่บุคคลนั้นได้ถือสัญชาติเป็นอย่างอื่น</p> <p><u>ผู้สืบสายโลหิตจากบุคคลตามวรรคหนึ่งย่อมได้สัญชาติไทยโดย</u></p>	<p>“มาตรา ๙/๑ <u>บุคคลที่มีเชื้อสายไทย</u> ที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของต่างประเทศโดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยในอดีต รวมถึงผู้ที่สืบเชื้อสายจากบุคคลดังกล่าวที่ได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัยในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้ถือสัญชาติของต่างประเทศ และผ่านการพิสูจน์การเป็นบุคคลที่มีเชื้อสายไทยตามมาตรา ๙/๒ ให้ถือว่ามีสถานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดไม่ว่าบุคคลนั้นจะได้รับการแปลงสัญชาติเป็นไทยก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p> <p><u>บุตรของบุคคลตามวรรคหนึ่งซึ่งเกิดในราชอาณาจักรไทย ย่อมได้</u></p>

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางผุสดี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
	<p>“ มาตรา ๙/๑ ให้มีคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ประกอบด้วย</p> <p>(๑) ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ</p> <p>(๒) ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ</p>	<p>บุคคลตามวรรคหนึ่งและวรรคสองเรียกว่า “คนไทยพลัดถิ่น”</p> <p>(ร่างฯ มาตรา ๙/๒ ยกไปเปรียบเทียบกับร่างฯ ของคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ มาตรา ๙/๕)</p> <p>มาตรา ๙/๓ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นเพื่อรับผิดชอบการพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งต้องมีนักวิจัยหรือนักวิชาการทางด้านกฎหมายสัญชาติหรือสถานะบุคคล ด้านสังคมวิทยาหรือมานุษยวิทยา ด้านประวัติศาสตร์หรือกลุ่มชาติพันธุ์ และผู้แทนองค์กรพัฒนา</p>	<p>การเกิด เว้นแต่บุคคลนั้นได้ถือสัญชาติเป็นอย่างอื่น</p> <p>บุคคลตามวรรคหนึ่งและวรรคสองเรียกว่า “คนไทยพลัดถิ่น”</p> <p>(ร่างฯ มาตรา ๙/๒ ยกไปเปรียบเทียบกับร่างฯ ของคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ มาตรา ๙/๕)</p> <p>มาตรา ๙/๓ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นเพื่อรับผิดชอบการพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งต้องมีนักวิจัยหรือนักวิชาการทางด้านกฎหมายสัญชาติหรือสถานะบุคคล ด้านสังคมวิทยาหรือมานุษยวิทยา ด้านประวัติศาสตร์หรือกลุ่มชาติพันธุ์ และผู้แทนองค์กรพัฒนา</p>	<p>สัญชาติไทยโดยการเกิดไม่ว่าบุตรนั้นจะเคยได้สัญชาติไทยภายใต้หลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p> <p>มาตรา ๙/๒ ให้มีคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในการพิสูจน์และรองรับการเป็นบุคคลที่มีเชื้อสายไทย ประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกอง</p>

พระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘	พระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางมุสดี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
	<p>เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง</p> <p>(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินเจ็ดคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ซึ่งต้องมีนักวิจัยหรือนักวิชาการทางด้านกฎหมายสัญญาชาติหรือสถานะบุคคล ด้านสังคมวิทยาหรือมานุษยวิทยา ด้านประวัติศาสตร์หรือกลุ่มชาติพันธุ์ และผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชนและภาคประชาชนรวมอยู่ด้วย เป็นกรรมการ</p> <p>ให้อธิบดีกรมการปกครองเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมการปกครองแต่งตั้งข้าราชการของกรมการปกครองอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p>	<p>เอกชนและภาคประชาชน ร่วมเป็นกรรมการด้วยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง</p>	<p>เอกชนและภาคประชาชน ร่วมเป็นกรรมการด้วยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง</p>	<p>อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นักวิจัยหรือนักวิชาการทางด้านกฎหมายสัญญาชาติ ด้านสังคมวิทยา หรือมานุษยวิทยา ด้านประวัติศาสตร์หรือกลุ่มชาติพันธุ์ ด้านละหนึ่งคนและผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชนหรือภาคประชาชนที่มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวจำนวนสองคนเป็นกรรมการโดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการและอธิบดีกรมการปกครองเป็นกรรมการและเลขานุการ</p> <p>ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการพิสูจน์การเป็นบุคคลที่มีเชื้อสายไทยโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการ</p>

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางมุสตี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
	<p>มาตรา ๙/๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๙/๑ (๓) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน</p> <p>มาตรา ๙/๓ ให้คณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) พิจารณาและให้การรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น</p> <p>(๒) เสนอแนะและให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงหรือการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่น</p> <p>(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่</p>			<p>ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย” (ความในวรรคสองเปรียบเทียบได้กับร่างฯของคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ มาตรา ๙/๓)</p>

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางมุสตี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
	<p>รัฐมนตรีกำหนด</p> <p>มาตรา ๙/๔ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การพ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นโดยอนุโลม</p> <p>มาตรา ๙/๕ ผู้ใดอ้างว่าเป็นคนไทยพลัดถิ่นประสงค์จะได้รับการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่</p> <p>เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอแล้ว ให้เสนอคำขอนั้นต่อคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นเพื่อพิจารณา</p>	<p>มาตรา ๙/๒ บุคคลที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ผู้ใดอ้างว่าเป็นคนไทยพลัดถิ่นเพื่อขอใช้สิทธิในความเป็นผู้มีสัญชาติไทย ให้ยื่นคำขอพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และจะใช้สิทธิในฐานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยได้ต่อเมื่อผู้นั้นได้รับการ</p>	<p>มาตรา ๙/๒ บุคคลที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ผู้ใดอ้างว่าเป็นคนไทยพลัดถิ่นเพื่อขอใช้สิทธิในความเป็นผู้มีสัญชาติไทย ให้ยื่นคำขอพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และจะใช้สิทธิในฐานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยได้ต่อเมื่อผู้นั้นได้รับการ</p>	

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางมุสดี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
	<p>การพิสูจน์และการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>มาตรา ๙/๖ ให้ผู้ซึ่งคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นให้การรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น เป็นผู้มิสัญชาติไทย โดยการเกิด</p>	<p><u>รับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น</u></p> <p>(๑) <u>เกิดในราชอาณาจักรไทยหรือเข้ามาอาศัยอยู่จริงโดยมีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตเป็นเครือญาติหรือครอบครัวในชุมชนท้องถิ่นในราชอาณาจักรไทย</u></p> <p>(๒) <u>มีหลักฐานทะเบียนราษฎรและ</u></p> <p>(๓) <u>มีคุณสมบัติอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</u></p> <p>การพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และ<u>วิธีการ</u>ที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	<p><u>รับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น</u></p> <p>(๑) <u>เกิดในราชอาณาจักรไทยหรือเข้ามาอาศัยอยู่จริงโดยมีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตเป็นเครือญาติหรือครอบครัวในชุมชนท้องถิ่นในราชอาณาจักรไทย</u></p> <p>(๒) <u>มีหลักฐานทะเบียนราษฎรและ</u></p> <p>(๓) <u>มีคุณสมบัติอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</u></p> <p>การพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และ<u>วิธีการ</u>ที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>	

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางมุสตี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
	<p>บุตรของคนไทยพลัดถิ่นซึ่งได้รับสัญชาติไทยตามวรรคหนึ่งย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด เว้นแต่ผู้นั้นถือสัญชาติของประเทศอื่น</p> <p>มาตรา ๙/๗ บุตรของคนไทยพลัดถิ่นซึ่งได้รับสัญชาติไทยตามมาตรา ๙/๖ วรรคหนึ่ง ซึ่งเกิดในราชอาณาจักรไทย และได้สัญชาติไทยตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้ถือว่าเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด”</p>	<p>มาตรา ๙/๔ บุคคลที่ได้รับการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ให้ยื่นคำขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแห่งท้องที่ที่ผู้นั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในปัจจุบัน</p>	<p>มาตรา ๙/๔ บุคคลที่ได้รับการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ให้ยื่นคำขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแห่งท้องที่ที่ผู้นั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในปัจจุบัน</p>	

พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางมุสตี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
	<p>มาตรา ๕ ให้ถือว่าคนไทยพลัดถิ่นที่ได้แปลงสัญชาติเป็นไทยหรือได้สัญชาติไทยแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นคนไทยพลัดถิ่นที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และให้มีสถานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดด้วย</p> <p>มาตรา ๖ การดำเนินการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๙/๕ และมาตรา ๙/๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>	<p>มาตรา ๙/๕ คนไทยพลัดถิ่นที่ได้แปลงสัญชาติเป็นไทยหรือได้สัญชาติไทยแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ <u>ให้ถือว่า</u> เป็นคนไทยพลัดถิ่นที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม และให้มีสถานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดด้วย”</p>	<p>มาตรา ๙/๕ คนไทยพลัดถิ่นที่ได้สัญชาติเป็นไทยแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ <u>ให้ถือว่า</u> เป็นคนไทยพลัดถิ่นที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม และให้มีสถานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดด้วย”</p> <p>มาตรา ๕ ให้ออกกฎกระทรวง <u>ในการพิสูจน์และรับรองการเป็น</u> <u>ไทยพลัดถิ่นตามมาตรา ๙/๒</u> ภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันประกาศใช้กฎหมายนี้ในราชกิจจานุเบกษา</p>	

พระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘	พระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเชตชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางมุสตี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการ กลั่นกรองเกี่ยวกับสัญญาชาติ ประกอบด้วย</p> <p>(๑) ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ</p> <p>(๒) ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทน กระทรวงยุติธรรม ผู้แทนกระทรวง แรงงาน ผู้แทนสำนักงานสภาความ มั่นคงแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงาน อัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงาน</p>		<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๒๕ แห่ง พระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน</p>	<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๒๕ แห่ง พระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน</p>	

พระราชบัญญัติสัญญาติ พ.ศ. ๒๕๐๘	พระราชบัญญัติสัญญาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญญาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญญาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญญาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางมุสตี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>ตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรไทย เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง</p> <p>(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์การทำงานด้านสัญญาติเป็นที่ประจักษ์ เป็นกรรมการ</p> <p>ให้อธิบดีกรมการปกครองเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมการปกครองแต่งตั้งข้าราชการของกรมการปกครองอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p>	<p>มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>“(๓) <u>ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์การทำงานด้านสัญญาติหรือสถานะบุคคลเป็นที่ประจักษ์ โดยต้องมีวิชาการด้านกฎหมายสัญญาติหรือสถานะบุคคลด้านสังคมวิทยาหรือมานุษยวิทยา</u> ผู้แทนจากภาคประชาชนและองค์กรพัฒนาเอกชนเป็นกรรมการ”</p> <p>มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>“(๓) <u>ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์การทำงานด้านสัญญาติหรือสถานะบุคคลเป็นที่ประจักษ์ โดยต้องมีวิชาการด้านกฎหมายสัญญาติหรือสถานะบุคคลด้านสังคมวิทยาหรือมานุษยวิทยา</u> ผู้แทนจากภาคประชาชนและองค์กรพัฒนาเอกชนเป็นกรรมการ”</p> <p>มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>

พระราชบัญญัติสัญญาติ พ.ศ. ๒๕๐๘	พระราชบัญญัติสัญญาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญญาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญญาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	พระราชบัญญัติสัญญาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางมุสดี ตามไท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
	<p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>.....</p> <p>นายกรัฐมนตรี</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>

คนพลัดถิ่นเชื้อสายไทย

คนพลัดถิ่นเชื้อสายไทย หรือคนไทยพลัดถิ่น หรือคนไทยถิ่นพลัด คือบุคคลที่สืบสันดานจากบุพการีที่มีเชื้อสายไทยแต่ไม่ได้สัญชาติไทยหรือเสียสัญชาติไทย โดยผลของกฎหมายอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงเขตแดนซึ่งเป็นอาณาเขตของประเทศไทย

สภาความมั่นคงแห่งชาติและกระทรวงมหาดไทยจัดให้คนพลัดถิ่นเชื้อสายไทยเป็นชนกลุ่มน้อยประเภทหนึ่งที่มีถิ่นอาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยกลุ่มที่มีปัญหาสถานะบุคคลอย่างชัดเจนในปัจจุบันได้แก่

๑. **กลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย** หมายถึง กลุ่มคนไทยที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองตะวอยมะริคและตะนาวศรี ซึ่งเคยเป็นดินแดนของประเทศไทย ต่อมาราวพุทธศักราช ๒๔๑๑ ในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ได้มีการแบ่งเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศอังกฤษ ดินแดนที่เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของคนกลุ่มนี้ตกเป็นของประเทศอังกฤษและเป็นของประเทศพม่าในระยะเวลาต่อมา ทำให้คนไทยที่อาศัยอยู่ในเขตแดนดังกล่าวและไม่ได้อพยพกลับเข้ามาในดินแดนของประเทศไทยในช่วงเวลานั้นกลายเป็นคนของประเทศอังกฤษและประเทศพม่าโดยหลักการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของรัฐประเทศ นอกจากนี้ยังมีคนไทยอีกกลุ่มหนึ่งที่เข้าไปทำมาหากินอยู่ในประเทศพม่าเป็นเวลานาน ต่อมาเมื่อมีปัญหาเศรษฐกิจฝืดเคืองและมีการปราบปรามชนกลุ่มน้อยโดยรัฐบาลทหารพม่า ทำให้คนไทยเหล่านี้อพยพหนีภัยเข้ามาอยู่ในประเทศไทยในพื้นที่ ๔ จังหวัด คือ จังหวัดตาก ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และระนอง โดยทางราชการไทยถือเอาวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๑๕ เป็นวันสุดท้ายของการรับผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยให้อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย

ข้อมูลจากกรมการปกครอง ณ วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๑ มีผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยจนถึงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๑๕ ซึ่งได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้วและยังไม่ได้สัญชาติไทย จำนวน ๑,๑๘๗ ราย ส่วนผู้ที่อพยพเข้ามาหลังวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๑๕ มีจำนวน ๑,๘๕๓ ราย

๒. **กลุ่มผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกงกัมพูชา** หมายถึง กลุ่มคนไทยที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดเกาะกงหรือจังหวัดประจัญคีรีเขต ซึ่งเดิมเป็นดินแดนของประเทศไทย ต่อมาราวพุทธศักราช ๒๔๔๗ ในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ดินแดนส่วนนี้ตกเป็นของประเทศฝรั่งเศสและประเทศกัมพูชาในระยะเวลาต่อมา ทำให้คนไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเกาะกงและไม่ได้อพยพกลับเข้ามาในดินแดนของประเทศไทยในช่วงเวลานั้นกลายเป็นคนของประเทศฝรั่งเศสและประเทศกัมพูชาโดยหลักการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของรัฐประเทศ จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ประเทศกัมพูชาได้เปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองและมีการปราบปรามประชาชน คนไทยที่อาศัยอยู่ที่จังหวัดเกาะกงจึงได้อพยพหนีภัยเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยในพื้นที่จังหวัดตราด โดยทางราชการไทยถือเอา

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ เป็นวันสุดท้ายของการรับผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกงให้อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย

ข้อมูลจากกรมการปกครอง ณ วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๑ มีผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา ที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยจนถึงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ซึ่งได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้วและยังไม่ได้สัญชาติไทย จำนวน ๑,๓๙๓ ราย ส่วนผู้ที่อพยพ เข้ามาหลังวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ มีจำนวน ๑,๔๑๖ ราย

นโยบายของภาครัฐในการให้สถานะแก่คนพลัดถิ่นเป็นอย่างไร

เนื่องจากคนพลัดถิ่นเชื้อสายไทยทั้งสองกลุ่มเคยเป็นคนไทย แต่ได้เสียสัญชาติไทยเพราะเหตุของการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของประเทศ การให้สถานะแก่บุคคลกลุ่มนี้จึงแตกต่างจากชนกลุ่มน้อยประเภทอื่น กล่าวคือรัฐบาลได้มีมติคณะรัฐมนตรีให้สัญชาติไทยแก่ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยและผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา โดยการแปลงสัญชาติเป็นกรณีพิเศษ คือ ยื่นคำร้องแล้วได้สถานะเป็นคนต่างด้าวและรับคำร้องขอแปลงสัญชาติในคราวเดียวกัน โดยการยกเว้นค่าธรรมเนียม ทั้งนี้ผู้ที่ได้รับการกำหนดสถานะดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการแก้ไขปัญหาเรื่องสถานะบุคคลของคนพลัดถิ่นเชื้อสายไทยทั้งสองกลุ่มไม่ได้ดำเนินการไปในคราวเดียวกัน ต่างกลุ่มต่างก็มีมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการปฏิบัติของทางราชการได้แยกกลุ่มคนพลัดถิ่นเชื้อสายไทยแต่ละกลุ่มดังกล่าวออกเป็นสองกลุ่มย่อยโดยถือเอาวันที่ทางราชการประกาศปิดเส้นตายเป็นวันสุดท้ายที่จะรับผู้อพยพ ทำให้การให้สถานะของผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยที่เข้ามาจนถึงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๑๕ กับคนที่เข้ามาหลังวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๑๕ และผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัด เกาะกง กัมพูชา ที่เข้ามาจนถึงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ กับคนที่เข้ามาหลังวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ มีความแตกต่างกัน ดังนี้

๑. กลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย

มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ เห็นชอบให้ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยที่เข้ามาจนถึงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๑๕ จำนวน ๗,๙๔๕ คน ได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติเป็นกรณีพิเศษ รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าวที่เกิดในประเทศไทย

สำหรับผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยที่เข้ามาหลังวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๑๕ ถือเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองแต่ได้รับผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับ ซึ่งต่อมาได้มีมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๕ เห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทยเร่งรัดการกำหนดสถานะให้แก่ชนกลุ่มน้อยซึ่งรวมถึงคนพลัดถิ่นกลุ่มนี้ด้วย แต่ยังติดขัดในเรื่องของการกำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติ ซึ่งยังไม่มามีมติคณะรัฐมนตรีออกมารองรับ

๒. กลุ่มผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา

มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ วันที่ ๔ กันยายน ๒๕๒๗ และวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ เห็นชอบให้ผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา ที่เข้ามาจนถึงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติเป็นกรณีพิเศษ ต่อมาได้มีมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ อนุมัติการแปลงสัญชาติเป็นไทยแก่ผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา ที่เข้ามาจนถึงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ส่วนบุตรที่เกิดในประเทศไทยให้ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

สำหรับผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา ที่อพยพเข้ามาหลังวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ถือเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองแต่ได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ต่อมาได้มีมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ อนุมัติการแปลงสัญชาติเป็นไทยแก่ผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา ที่เข้ามาหลังวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ส่วนบุตรที่เกิดในประเทศไทยให้ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ เช่นเดียวกับกลุ่มแรก

หลักเกณฑ์การแยกประเภทผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย

- (๑) เป็นผู้ที่มีบิดามารดาหรือบรรพบุรุษเป็นคนไทยที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในประเทศไทยหรือมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในดินแดนที่เคยเป็นของประเทศไทย
- (๒) ต้องอพยพเข้ามาในประเทศไทยก่อนวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๑๕
- (๓) มีชื่อในหลักฐานทางทะเบียนใดๆ ของทางราชการที่เคยจัดทำไว้ รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าวที่เกิดในไทยภายหลังด้วย
- (๔) ต้องพูดและเข้าใจภาษาไทย
- (๕) มีรูปร่างหน้าตาและผิวพรรณคล้ายคนไทย
- (๖) มีขนบธรรมเนียมประเพณีเช่นเดียวกับคนไทย
- (๗) มีญาติพี่น้องที่เป็นคนไทยเป็นผู้รับรองหรือมีคนไทยที่มีหลักฐานเชื่อถือได้เป็นผู้รับรอง
- (๘) มีความจงรักภักดีต่อประเทศไทยและพระประมุขของชาติ
- (๙) มีความประสงค์จะได้สัญชาติไทย

หลักเกณฑ์การแยกประเภทผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา

- (๑) ต้องเป็นผู้อพยพที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดเกาะกง กัมพูชา
- (๒) ต้องพูดและเข้าใจภาษาไทย
- (๓) ต้องเป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนหลักฐานของทางราชการก่อนวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

- (๔) มีรูปร่างหน้าตาและผิวพรรณคล้ายคนไทย
- (๕) มีขนบธรรมเนียมประเพณีเช่นเดียวกับคนไทย
- (๖) มีญาติพี่น้องที่เป็นคนไทยเป็นผู้รับรอง
- (๗) มีความจงรักภักดีต่อประเทศไทยและพระประมุขของชาติ
- (๘) มีความประสงค์จะได้สัญชาติไทย

ต่อมาได้มีการแก้ไขหลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณากำหนดสถานะของกลุ่มผู้อพยพเชื้อสายไทย จากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ คงเหลือแค่ ๔ ประการ ได้แก่

- (๑) เป็นผู้ที่มิใช่อยู่ในระบบทะเบียนของกรมการปกครอง
- (๒) มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทยหรือมีที่อยู่เป็นหลักแหล่งติดต่อกันเป็นเวลานาน
- (๓) มีความเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- (๔) มีความประพฤติดี

ปัญหาการถูกละเมิดสิทธิของคนพลัดถิ่นเชื้อสายไทยไม่แตกต่างกับปัญหาของชนกลุ่มน้อยกลุ่มอื่นๆ ที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นสิทธิเรื่องการศึกษา สิทธิเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล สิทธิในการประกอบอาชีพ สิทธิในการจัดตั้งครอบครัว สิทธิในการเลือกถิ่นที่อยู่ สิทธิทางการเมือง และอื่นๆ ซึ่งสาเหตุพื้นฐานของเรื่องดังกล่าวน่าจะมาจากปัญหาเรื่องสถานะบุคคลตามกฎหมายทั้งกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร กฎหมายว่าด้วยสัญชาติ และกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง แต่สิ่งที่แตกต่างกับชนกลุ่มน้อยกลุ่มอื่นก็คือปัญหาทัศนคติและความรู้สึกภายใต้จิตวิญญาณที่ว่า พวกเขาคือคนไทย เช่นเดียวกับประชากรกลุ่มใหญ่ที่สุดของประเทศ

ถ้าถามว่าแนวทางการแก้ไขปัญหาสถานะของคนไทยพลัดถิ่นตามมติคณะรัฐมนตรีที่มีอยู่เหมาะสมแล้วหรือไม่ คำตอบที่มีก็คือเหมาะสมภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยสัญชาติและยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน แต่ถ้ามองว่าการให้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติแก่คนไทยพลัดถิ่นเหมาะสมหรือไม่ คำตอบที่ได้คงต้องแตกต่างจากคำตอบแรก เหตุผลเพราะการแปลงสัญชาติตามหลักสากลจะใช้กับคนสัญชาติอื่น (เชื้อชาติอื่น) แต่คนพลัดถิ่นที่กำลังกล่าวถึงนี้เป็นคนที่มีเชื้อสายไทย มีบรรพบุรุษเป็นคนไทย แต่มีอุบัติเหตุทางด้านความมั่นคงของชาติทำให้เขาต้องกลายเป็นคนที่อยู่ในดินแดนของประเทศอื่นก่อนที่จะอพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศแม่ ซึ่งเคยเป็นบ้านเกิดเมืองนอน แม้กระทั่งคนสัญชาติไทยที่สละสัญชาติไทย ด้วยความประสงค์ของตนเองหรือเสียสัญชาติไทยเนื่องจากบุพการีดำเนินการให้ หากมีความต้องการกลับมาเป็นคนไทย กฎหมายก็ให้โอกาสคนเหล่านั้นสามารถขอกลับคืนสัญชาติไทยได้ดังปรากฏตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

ดังนั้น การที่จะมีมาตราหนึ่งในกฎหมายว่าด้วยสัญชาติเพื่อคืนสัญชาติไทยให้แก่คนพลัดถิ่นเชื้อสายไทยที่มีความประสงค์จะขอมีสัญชาติไทย ย่อมเป็นเรื่องที่สังคมไทยยอมรับได้ อธิบายได้และเป็นเหตุเป็นผล เพียงแต่จะต้องกำหนดโครงสร้างของกฎหมายให้ชัดเจน ใช้อย่างที่กลุ่มเป้าหมายที่เป็นเจ้าของปัญหาตัวจริง มิให้คนที่ไม่ใช่เชื้อสายไทยแสวงประโยชน์ได้จากกฎหมายดังกล่าวซึ่งจะเป็นเรื่องที่น่าเสียใจอย่างยิ่งของคนไทยพลัดถิ่น

ที่มา : ข้อมูลจากบทความ “คืนสัญชาติไทยแก่คนพลัดถิ่นเชื้อสายไทย : จากนโยบายของฝ่ายบริหารของรัฐไทย และข้อเสนอของประชาสังคม ผู้สภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อ พ.ศ.๒๕๕๐” โดย นายวินัส สีสุข
http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=441&d_id=440 (เข้าสู่ข้อมูลวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2554)

เรื่อง การแก้ไขปัญหาคคนไทยพลัดถิ่น

- คนไทยพลัดถิ่นตามประเด็นที่เป็นข่าวน่าจะหมายถึงกลุ่มคน ๒ กลุ่มหลัก คือ

๑) ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย และ ๒) ผู้อพยพเชื้อสายไทยจาก จ.เกาะกง ประเทศกัมพูชา ซึ่งเป็นชื่อเรียกในระบบทะเบียนที่กรมการปกครองได้มีการสำรวจจัดทำทะเบียน และจัดทำเอกสารแสดงตนไว้เพื่อแก้ปัญหา

๑. กรณีผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย

๑.๑ ความเป็นมา ในอดีตคนกลุ่มนี้เป็นคนไทยแต่ต่อมาดินแดนที่อาศัยอยู่ อาทิ เมืองมะริด ตะวาย ตะนาวศรีได้ถูกอังกฤษซึ่งปกครองพม่ายึดครอง ต่อมาเมื่อพม่าได้รับเอกราชจากอังกฤษ ดินแดนส่วนนี้ได้ตกเป็นของพม่า คนไทยส่วนหนึ่งอพยพกลับไทย แต่อีกส่วนหนึ่งยังคงอยู่ในดินแดนพม่า ต่อมา เมื่อพม่าปราบปรามชนกลุ่มน้อยโดยในช่วงปี ๒๕๑๓ คนไทยเหล่านี้จึงอพยพกลับเข้าประเทศไทยอาศัยอยู่ในพื้นที่ จ.ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และตาก

๑.๒ นโยบายและแนวทางแก้ปัญหาในช่วงที่ผ่านมา โดย สมช. มท. และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาแก้ปัญหาโดยลำดับ ดังนี้

๑.๒.๑ ในห้วงที่มีการอพยพเข้ามาในประเทศไทยโดยบุคคลที่เข้ามา ก่อน ๙ มี.ค. ๒๕๑๙ ให้ถือเป็นผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า ต่อมา มท.ได้ออกประกาศห้ามบุคคลต่างด้าวสัญชาติพม่าเข้ามาในราชอาณาจักร เมื่อ ๙ มี.ค. ๒๕๑๙ ดังนั้น ส่วนที่เข้ามาที่หลัง ๙ มี.ค. ๒๕๑๙ ให้ถือเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ซึ่งบุคคลสัญชาติพม่าทั้ง ๒ ส่วนนี้เป็นผู้ที่มีเชื้อสายไทยปนอยู่ด้วย

๑.๒.๒ ปี ๒๕๓๔ มท. ได้สำรวจจัดทำทะเบียนประวัติ และออกบัตรประจำตัวให้ผู้มีเชื้อสายไทยเหล่านี้ถือไว้เพื่อควบคุมโดยให้อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่กำหนด แยกเป็น ๒ กลุ่ม คือ

(๑) ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยที่อพยพเข้ามาก่อน ๙ มี.ค. ๒๕๑๙

จำนวน ๗,๘๘๔ คน

(๒) ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยที่อพยพเข้ามาหลัง ๙ มี.ค. ๒๕๑๙

จำนวน ๑,๓๘๖ คน

๑.๒.๓ ครม. อนุมัติแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่กลุ่มที่อพยพเข้ามาก่อน ๙ มี.ค. ๒๕๑๙ ในปี ๒๕๔๐ ทางราชการพิจารณาเห็นว่าผู้พลัดสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยที่ อพยพเข้ามาก่อน ๙ มี.ค. ๒๕๑๙ มีเชื้อสายไทยมีความผูกพันกับคนไทย สมช. และ มท. จึงได้เสนอ ครม. มีมติเมื่อ ๒๗ ก.พ. ๒๕๔๐ อนุมัติการแปลงสัญชาติเป็นไทยตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๑.๒.๔ การรับรองสถานะภายใต้ ม.๒๓ พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้บุตรของกลุ่มคนเหล่านี้ ซึ่งเกิดในประเทศไทยก่อน ๒๖ ก.พ. ๒๕๓๕ ซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจาก ปว. ๓๓๗ มายื่นขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้าน โดยการอนุมัติของนายอำเภอ

๑.๒.๕ สำหรับกลุ่มที่อพยพเข้ามาหลัง ๙ มี.ค. ๒๕๑๙ ทางราชการได้อนุโลมผ่อนผันให้อาศัยอยู่ชั่วคราวมาโดยต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน และอยู่ระหว่างการพิจารณา กำหนดสถานะ

๑.๓ ผลการให้สถานะ

มีผู้ได้รับสถานะตามมติ ครม. ช่างตีบแล้ว จำนวน ๔,๐๐๑ คน และได้รับการรับรองสถานะภายใต้ ม.๒๓ โดยบุตรของคนกลุ่มนี้ซึ่งเกิดในประเทศได้ยื่นคำขอลงรายการสัญชาติไทยตาม ม.๒๓ แล้ว จำนวน ๒,๐๐๐ คนเศษ จากการสำรวจข้อมูลทางทะเบียนราษฎรในปัจจุบันพบว่าคงเหลือผู้มีปัญหาสถานะทั้งกลุ่มที่เข้ามาก่อนและหลัง ๑๕ พ.ย. ๒๕๒๐ อีกประมาณ ๒,๐๐๐ คนเศษ

๑.๔ การดำเนินการแก้ปัญหาในปัจจุบัน

บุคคลทั้ง ๒ กลุ่ม เป็นกลุ่มเป้าหมายภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติ ครม. เมื่อ ๑๘ ม.ค. ๒๕๔๘ ซึ่งมี สมช. รับผิดชอบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจกลุ่มเป้าหมายให้ครบถ้วน และเร่งรัดกำหนดสถานะให้เกิดความชัดเจน โดยเร็ว ตลอดจนการปรับหลักเกณฑ์การกำหนดสถานะที่ ครม. อนุมัติไว้เดิมให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และมีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหามากขึ้น โดยยุทธศาสตร์ดังกล่าวกำหนดแนวทางที่จะมีการแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ผู้มีเชื้อสายไทยดังกล่าว ที่ไม่สามารถกลับประเทศต้นทางได้ โดยต้องเป็นผู้ที่มีความประพฤติดีประกอบอาชีพสุจริต โดย ครม. ได้มีมติอนุมัติหลักเกณฑ์การกำหนดสถานะแก่กลุ่มดังกล่าวแล้วตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓

และขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อกำหนดแบบวิธีการในการยื่นคำร้องขอมีสถานะตามกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย นอกจากนี้ยุทธศาสตร์ดังกล่าว ยังได้กำหนดให้มีการสำรวจกลุ่มคนดังกล่าวในสวนที่ตกหล่นเพิ่มเติม โดยจัดทำบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนและได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ชั่วคราวระหว่างรอกระบวนการกำหนดสถานะ

- **ปัญหาข้อจำกัด** ในระยะหลังคนกลุ่มนี้ไม่ต้องการได้สถานะโดยการแปลงสัญชาติเป็นไทยแต่ต้องการให้คืนสัญชาติไทย โดยอ้างว่าเป็นผู้มีเชื้อสายไทยมิใช่คนต่างด้าว

๒. กรณีผู้อพยพเชื้อสายไทยจาก จ.เกาะกง ประเทศกัมพูชา

๒.๑ ความเป็นมา กลุ่มคนดังกล่าวอาศัยอยู่ใน จ.เกาะกง ประเทศกัมพูชา ซึ่งในอดีต จ.เกาะกง เป็นดินแดนของประเทศไทย ต่อมาเมื่อเกิดข้อพิพาทระหว่างไทย - ฝรั่งเศส เกาะกงจึงตกอยู่ภายใต้การปกครองของฝรั่งเศส และภายหลังฝรั่งเศสให้เอกราชแก่กัมพูชา จ.เกาะกง จึงตกเป็นของกัมพูชา โดยในขณะนั้นยังมี คนไทยจำนวนหนึ่งยังคงอาศัยอยู่และไม่อพยพกลับประเทศไทย แต่ต่อมาในปี ๒๕๑๗ กัมพูชาเปลี่ยนแปลงการปกครองคนไทยเหล่านี้จึงอพยพเข้าสู่ประเทศไทย อาศัยอยู่พื้นที่ จ.ตราด

๒.๒ นโยบายและแนวทางการแก้ปัญหาของทางราชการในห้วงที่ย้อนมา

ในช่วงที่คนเหล่านี้อพยพมาประเทศไทย จำนวนมากขึ้น จนกระทั่ง มท. ได้มีประกาศห้ามคนกลุ่มนี้อพยพเข้ามาในราชอาณาจักร เมื่อ ๑๕ พ.ย. ๒๕๒๐ แต่ก็ยังมีคนอพยพเข้ามาอีก จึงได้มีการแบ่งคนเหล่านี้เป็น ๒ กลุ่ม โดย มท. ได้มีการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติไว้และออกบัตรประจำตัวบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยให้ถือไว้เพื่อควบคุม ทั้งนี้ เหลือที่เป็นปัญหาในปัจจุบัน คือ

๑) กลุ่มที่อพยพเข้ามาก่อน ๑๕ พ.ย.๒๕๒๐ จำนวน ๘,๙๕๕ คน

๒) กลุ่มที่อพยพเข้ามาหลัง ๑๕ พ.ย.๒๕๒๐ จำนวน ๒,๗๗๘ คน (มีสถานะ

เป็นผู้หลบหนีเข้าเมือง)

๒.๒.๑ กรม.รับรองสถานะให้อาศัยอยู่ถาวร เนื่องจากคนกลุ่มนี้อาศัยอยู่ในประเทศอย่างผสมกลมกลืนประกอบกับมีเชื้อสายไทย สมช. มท. และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จึงได้เสนอให้มีการรับรองสถานะ ดังนี้

๒.๒.๒ มติ กรม. เมื่อ ๙ ส.ค. ๒๕๒๖ และ ๔ ก.ย. ๒๕๒๗ อนุมัติให้มีการแปลงสัญชาติเป็นไทย จำนวน ๖ พันคนเศษ ได้รับสัญชาติไทยในช่วงปี ๒๕๒๖ - ๒๕๓๐ ไปแล้วจำนวนหนึ่ง

๓) เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องบางส่วนขาดความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติ/การพิจารณาล่าช้า

๔) ปัญหาการทุจริต

๕) กลุ่มเป้าหมายไม่ต้องการแปลงสัญชาติแต่ต้องให้คืนสัญชาติ เนื่องจากเหตุผลด้านศักดิ์ศรี ความรู้สึก และสิทธิบางประการ จึงไม่ยื่นคำร้องขอแปลงสัญชาติเป็นไทย

๖) การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยครั้งส่งผลให้การพิจารณารับรองสถานะและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ขาดความต่อเนื่อง

ข้อคิดเห็นต่อกรณีการออกกฎหมายคืนสัญชาติไทยให้แก่คนไทยพลัดถิ่น

- หากพิจารณาในเชิงนโยบาย เนื่องจากคนกลุ่มนี้มีเชื้อสายไทย และไม่สามารถกลับภูมิลำเนา ประกอบกับความผูกพันกับคนไทย จึงควรพิจารณาให้สัญชาติไทย แต่ด้วยเงื่อนไขทางด้านข้อกฎหมาย กล่าวคือ บรรพบุรุษ คนเหล่านี้ได้อาศัยอยู่ในประเทศเพื่อนบ้านมาเป็นเวลานานนับตั้งแต่ประเทศต้นทางได้รับเอกราชแต่บุคคลรุ่นหลังเพิ่งมีการอพยพเข้ามาสู่ประเทศไทยในช่วง ๓๐ ปีที่แล้ว การเข้าเมืองดังกล่าวซึ่งมีสถานะเป็นคนต่างด้าวเข้าเมือง ดังนั้นการให้สัญชาติไทย จึงต้องใช้การแปลงสัญชาติ ซึ่งมติ ครม. ในระยะหลังได้กำหนดให้บุตรที่เกิดในไทยยื่นขอสัญชาติไทย โดยไม่ต้องใช้การแปลงสัญชาติเป็นไทย

- การที่คนเหล่านี้อาศัยอยู่ในประเทศต้นทางมาเป็นเวลานาน การอพยพเข้าไทยจึงมีปัญหากการพิสูจน์ตัวบุคคลว่าเป็นเชื้อสายไทยจริงหรือไม่ / ปัญหากการแอบแฝงของบุคคลที่มีใจเป้าหมาย

- ข้อพึงระวังต่อกรณีการถือ ๒ สัญชาติ เนื่องจากคนเชื้อสายไทยจำนวนหนึ่งที่สามารถอยู่ในพม่าอย่างปกติสุข นำมาสู่การขอคืนสัญชาติด้วย ซึ่งจะเกิดปัญหากการถือ ๒ สัญชาติตามมา

- การคืนสัญชาติไทยให้แก่ผู้มีเชื้อสายไทยเป็นการทั่วไปต้องคำนึงถึงท่าทีของประเทศเพื่อนบ้านที่มีคนเชื้อสายไทยอาศัยอยู่

- การที่จะเปลี่ยนแปลงหรือคืนสัญชาติไทยให้แก่กลุ่มเป้าหมายดังกล่าว สิ่งสำคัญคือกลุ่มเป้าหมายต้องเข้ารับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลตามกรอบที่ภาครัฐกำหนดเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการกำหนดสถานะและป้องกันการสวมตัว

- ประเด็นที่ต้องการให้มีการใช้วิธีการคืนสัญชาติจะอ้างเหตุผลเรื่องศักดิ์ศรี ซึ่งเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ทั้งนี้ จะคืนหรือแปลงควรต้องพิจารณาผลกระทบรอบด้าน

๒.๒.๓ มติ ครม. เมื่อ ๑๙ ก.พ. ๒๕๓๕ อนุมัติให้แปลงสัญชาติเป็นไทยแก่ผู้
อพยพเชื้อสายไทยจาก จ.เกาะกง ประเทศกัมพูชา (เฉพาะกลุ่มที่อพยพเข้ามาก่อน ๑๕ พ.ย. ๒๕๒๐)

๒.๒.๔ มติ ครม. ๓ ส.ค. ๒๕๔๗ อนุมัติให้การแปลงสัญชาติเป็นไทยทั้งกลุ่ม
ที่เข้ามาก่อนและหลัง ๑๕ พ.ย. ๒๕๒๐ สำหรับบุตรที่เกิดในประเทศไทยให้ยื่นขอมีสัญชาติไทย
(มติ ครม. ในอดีตกำหนดให้บุตรที่เกิดในประเทศไทยต้องขอแปลงตามบิดามารดาแต่ในครั้งนี้ได้
ปรับแนวทางใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายที่เปิดช่องให้ทำเช่นเดียวกับกลุ่มอื่นๆ

๒.๒.๕ มติ ครม. ๗ ธ.ค. ๒๕๕๓ อนุมัติปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาให้
แปลงสัญชาติเป็นไทยแก่ผู้มีเชื้อสายไทยดังกล่าว โดยขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณา
กำหนดรูปแบบ และรายละเอียดการปฏิบัติของ มท.

๒.๒.๖ ม.๒๓ พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้บุตรที่เกิด
ในประเทศไทยก่อนวันที่ ๒๖ ก.พ. ๒๕๓๕ ซึ่งได้รับผลจาก ปว.๓๓๗ สามารถยื่นขอลงรายการ
สัญชาติ โดยอนุมัติของนายอำเภอ

๒.๓ ผลการให้สถานะ

มีผู้ได้รับสถานะตามมติ ครม. ข้างต้นแล้ว จำนวน ๖,๓๙๕ คน และได้รับ
การรับรองสถานะภายใต้ ม.๒๓ โดยบุตรของคนกลุ่มนี้ซึ่งเกิดในประเทศไทยได้ยื่นคำขอลงรายการ
สัญชาติไทยตาม ม.๒๓ แล้ว จำนวน ๙๔๐ คน คงเหลือผู้มีปัญหาสถานะทั้งกลุ่มที่เข้ามาก่อน และ
หลัง ๑๕ พ.ย. ๒๕๒๐ อีกประมาณ ๓-๔ พันคนเศษ

๒.๔ นโยบายและสถานการณ์แก้ปัญหาในปัจจุบัน

- ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลได้กำหนดแนวทางที่
จะมีการแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่กลุ่มที่มีเชื้อสายไทยในภาพรวม และบุตรที่เกิดในประเทศไทย
ได้สัญชาติไทย ซึ่งดำเนินการในลักษณะเช่นเดียวกับผู้มีเชื้อสายไทยด้านพม่า รวมทั้ง กำหนดให้มี
การสำรวจกลุ่มคนที่ตกหล่น เพื่อแก้ปัญหาสถานะต่อไปด้วย

- สมช. และ มท. ได้ปรับและนำหลักเกณฑ์การแปลงสัญชาติภายใต้
ยุทธศาสตร์ฯ ให้แก่ผู้มีเชื้อสายไทย เสนอ ครม. ซึ่งได้พิจารณาแล้ว เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓
เห็นชอบให้กำหนดหลักเกณฑ์เช่นเดียวกับผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย

ปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินการกำหนดสถานะตามกฎหมาย

- ๑) ผู้ยื่นคำร้องขาดหลักฐานและเอกสารสำคัญส่งผลให้เกิดปัญหาการพิสูจน์ตัวบุคคล
- ๒) ผู้ยื่นคำร้องขาดความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติโดยไม่ปฏิบัติให้ครบตามขั้นตอนที่กำหนด

- บุตรหลานส่วนใหญ่ของคนกลุ่มนี้ที่เกิดในประเทศไทย ซึ่งได้รับการจดทะเบียน
ไว้แล้วสามารถขอลงรายการสัญชาติไทยจะเข้าเงื่อนไข ตาม ม.๒๓ พ.ร.บ.สัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.
๒๕๕๑ โดยจะขอลงรายการสัญชาติไทยภายใต้การอนุมัติของนายอำเภอ ซึ่งจะเป็นทางออกหนึ่ง
ของการได้สัญชาติไทยที่เร็วขึ้น

.....

ที่มา : สำนักกิจการความมั่นคงภายใน กรมการปกครอง ๒๖ มกราคม ๒๕๕๔

สำนักวิชาการ ให้การบริการทางวิชาการ

๑. ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์ ให้บริการในวันและเวลาราชการ
- กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านการเมืองการปกครอง ความมั่นคง การทหาร การยุติธรรม กฎหมายระหว่างประเทศ
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อนุญาโตตุลาการ ทรัพย์สินทางปัญญา
  - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๑ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านเศรษฐกิจ พาณิชยกรรม การเงิน การคลัง การธนาคาร การลงทุน งบประมาณ ประกันภัย
อุตสาหกรรม คมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเกษตรและสหกรณ์
  - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม แรงงานและสวัสดิการสังคม เด็ก สตรี
การสาธารณสุข การท่องเที่ยว การกีฬา วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม การพลังงาน

๒. ณ จุดบริการสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (E-knowledge Services) อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๓
ให้บริการในวันและเวลาราชการ สำหรับวันประชุมสภาผู้แทนราษฎร ให้บริการถึงเวลา ๑๙.๓๐ น.
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๗ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๘

พิมพ์ที่สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ออกแบบปกโดย น.ส.รติมา ศารทะประกา